

Claus per analitzar el món: drets humans i pensament crític

Una proposta didàctica per a educadors/es
que acompanyen joves de 12 a 16 anys.

Coordinació i revisió:

Fundació Entrecultures - Fe i Alegria,
Bosco Global i SED

Autoria:

Barabara Educació SCCL

Maquetació:

Manera Estudi

Correcció:

Olistis SCCL

Amb la col·laboració de l'ACCD

**Agència Catalana
de Cooperació
al Desenvolupament**

**Generalitat
de Catalunya**

*El contingut d'aquesta proposta didàctica és responsabilitat exclusiva d'Entrecultures,
Bosco Global i SED i no reflecteix necessàriament l'opinió de l'ACCD.*

Índex

1. Per què us serà útil aquesta guia?	4
2. Conceptes clau	6
3. Altres recursos per posar en pràctica	9
4. Decàleg per al desenvolupament de les activitats	10
5. Presentació de les activitats	11
6. Quadre resum de les activitats	12
Bloc 1. Necessitats i desitjos	13
Ens coneixem. Quines motivacions i autopercepcions tenim?	14
Activitat 1. Necessitat real o desig	15
Fitxa activitat 1	16
Activitat 2. El sistema ens crea les necessitats?	17
Fitxa activitat 2	19
Bloc 2. Pensaments, creences i drets humans	20
Quins pensaments, creences i opinions tenim de la realitat	21
Activitat 3. Tenim les necessitats bàsiques cobertes?	22
Fitxa activitat 3	23
Activitat 4. Fem un repàs a la Declaració Universal dels Drets Humans	24
Fitxa activitat 4 (opcional)	25
Activitat 5. Som lliures i tenim els mateixos drets?	26
Bloc 3. Acció i transformació	28
Siguem proactius i proactives per crear un món millor	29
Activitat 6. Què tenen a veure els drets humans amb la meua vida?	30
Fitxa activitat 6	32
Activitat 7. «Com que molts diuen vermell, jo també dic vermell». El món que volem?	33
Activitat 8. Ens posicionem: defensem els drets humans	35
Fitxa activitat 8. Opció 1.	37
Activitat 9. Els mitjans de comunicació poden ser aliats?	38
Activitat de tancament del taller	39

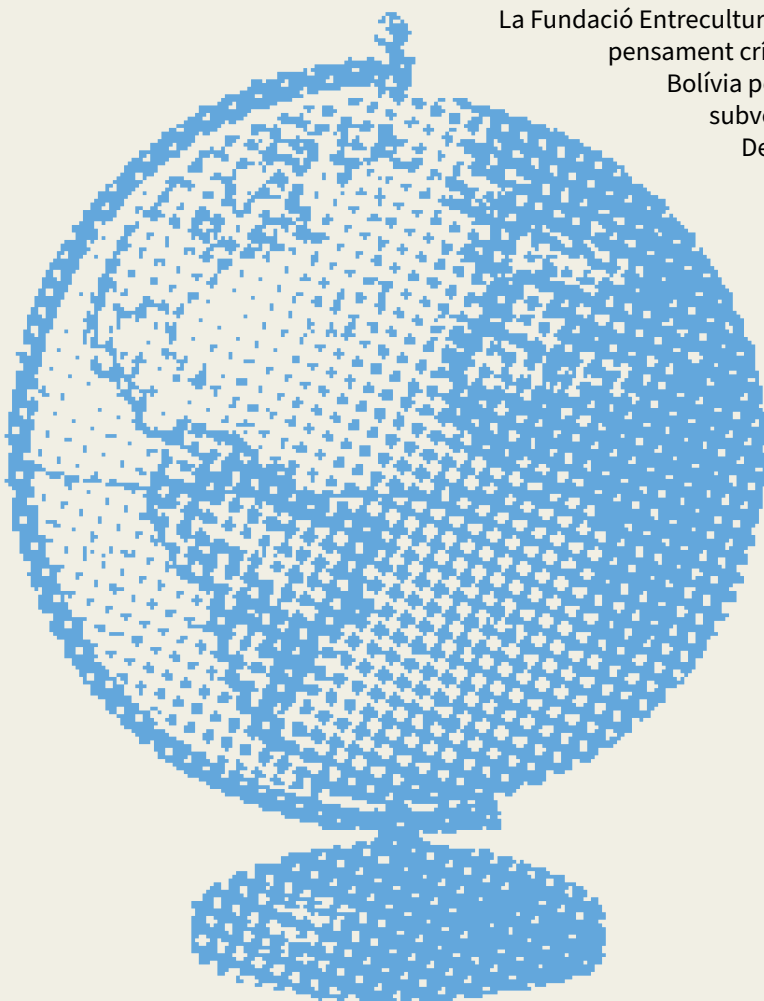
1. Per què us serà útil aquesta guia?

La guia didàctica que teniu entre mans s'emmarca en el paradigma de l'educació per a la justícia global com a procés educatiu per iniciar i fomentar la presa de consciència sobre la interrelació entre les problemàtiques globals i les locals. Partint de la idea de ciutadania global per assenyalar la pertinença a un sol món, i de presa de consciència sobre l'oportunitat que tothom té en la promoció de la justícia social i l'equitat, l'acció transformadora i la generació d'alternatives.

Aquesta guia va dirigida a docents de secundària i educadores que acompanyen joves d'entre 12 i 16 anys. La guia didàctica forma part del projecte conjunt entre la Fundació Entrecultures, l'ONGD Bosco Global i Solidaritat, Educació i Desenvolupament (SED ONGD). L'objectiu general és fomentar una joventut compromesa i crítica que esdevingui protagonista de la transformació social a través de la promoció dels drets humans i el pensament crític.

La Fundació Entrecultures, amb el projecte «Trencant murs, teixint pau: pensament crític i drets humans amb joves de Catalunya i Bolívia per una ciutadania global activa», ha rebut una subvenció de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD).

Per fer el desplegament didàctic s'han utilitzat, entre altres, documentació i materials de les entitats que conformen el projecte.

Objectiu didàctic del taller:

Aproximar als nois i noies adolescents (12-16 anys) el coneixement dels drets humans per poder posicionar-se davant la seva vulneració a escala global.

Objectius específics:

- Conèixer la Declaració Universal dels Drets Humans
- Descobrir els seus propis drets i els de les altres persones
- Detectar com s'estan vulnerant aquests drets humans
- Reconèixer els drets humans com a universals i indivisibles

Metodologia:

Partirem d'una metodologia centrada en el foment de les capacitats que desenvolupa el pensament crític:

Pensament crític des de l'emoció

Capacitat per valorar les accions pròpies i gestionar els sentiments propis i desitjos davant els reptes actuals i els múltiples escenaris locals i globals.

Pensament crític des de la narrativa mental

Capacitat per analitzar i comprendre informació de manera objectiva, respectar les necessitats, perspectives i accions d'altres persones i incidir en la generació de noves narratives inclusives.

Pensament crític per a l'acció

Capacitat per fomentar la reflexió grupal, per abordar desafiaments i trobar solucions efectives i cooperatives a problemàtiques mediambientals, d'igualtat i interculturals.

Així mateix, en el desplegament de la guia enllaçarem amb el decàleg de les entitats promotores a l'hora d'impulsar qualsevol mena d'activitat o acció.¹

1 Veure *Decálogo para actividades: 10 elementos clave para alinear las dinámicas, acciones y actividades dirigidas a jóvenes con los principios de interculturalidad crítica y antirracismo. Interculturalidad crítica y antirracismo: abordando las migraciones y la diversidad con jóvenes*. P. 32.

2. Conceptes clau²

2.1 Dignitat

El començament de la Declaració Universal dels Drets Humans ens parla de dignitat, de deures, de consciència i de fraternitat. Aquestes paraules ens ajuden a interpretar l'esperit del text, escrit en un moment de gran commoció després de la terrible experiència que va suposar la II Guerra Mundial. El primer article de la Declaració resumeix els valors sobre els quals es fonamenten els drets humans: **la dignitat intrínseca de la persona, de la qual emanen la llibertat i la igualtat com a drets, així com el deure fonamental de la fraternitat.**

Aquests valors han estat presents al llarg de tota la nostra història, ens acompanyen des del començament, com si estiguessin escrits en el cor de la humanitat.

La història dels drets humans s'escriu en la mesura en què anem prenent consciència col·lectiva de la nostra naturalesa, és a dir, de la nostra dignitat.

2.2 Necessitats humanes bàsiques

S'han elaborat diferents teories que defineixen i categoritzen les necessitats humanes bàsiques. Totes coincideixen en el fet que són poques. Encara més, qualsevol podria enumerar-les amb unes o altres paraules. Per exemple, és evident que tota persona necessita salvaguardar la seva vida i la seva salut, així com integrar-se en una comunitat humana; necessita que la seva identitat sigui reconeguda i respectada pels altres; mitjans de vida que li permetin subsistir; establir vincles afectius íntims; temps de descans i d'oci; prendre decisions sobre els seus projectes vitals i ser tinguda en compte en les decisions col·lectives de la comunitat en la qual s'integra; buscar lliurement una resposta a les qüestions existencials, transcendents i espirituals, etc.

En la mesura en què aquestes necessitats bàsiques siguin satisfetes, la dignitat humana estarà fora de perill. Els drets humans són el mecanisme social amb el qual comptem per protegir la dignitat. Per això, de cada necessitat bàsica n'ha de sorgir un dret.

Només d'aquesta manera podrem arbitrar els mecanismes jurídics, polítics i socials per assegurar la satisfacció de les necessitats bàsiques i amb això respectar i protegir la dignitat de les persones.

² Extret d'*Educación, motor de Derechos Humanos*. Fundació Entrecultures.

2.3 Teories més influents sobre les necessitats humanes

- **Abraham Maslow, psicòleg (1975)**. Estableix cinc necessitats bàsiques entre les quals existeix una relació jeràrquica, de manera que és prioritari satisfer les primeres per poder satisfer les següents. L'estructura és piramidal amb el següent ordre, des de la base cap a la cúspide: fisiologia, seguretat, afiliació, reconeixement i autorealització.
- **Manfred Max-Neef, economista (1986)**. Estableix una categorització sense jerarquies en la qual totes les necessitats bàsiques tenen la mateixa importància i han de ser satisfetes de manera simultània i interdependent: subsistència, protecció, afecte, enteniment, participació, oci, creació, identitat i llibertat.
- **Len Doyal i Ian Gough, economia política (1992)**. Distingeixen dues necessitats bàsiques: salut física i autonomia (entesa aquesta com la capacitat d'iniciar accions, proposar-se plans de vida i utilitzar els mitjans per dur-los a terme), que al seu torn es completen amb una sèrie de necessitats intermèdies: menjar nutritiu, habitatge protector, ambient laboral no arriscat o medi ambient no tòxic, cura adequada de la salut, seguretat en la infància, relacions primàries significatives, seguretat física, seguretat econòmica, educació adequada, part segur i cura neonatal.
- **Martha Nussbaum, filòsofa (2002)**. Afirma que tota persona hauria de comptar amb una sèrie de capacitats centrals sense les quals no seria possible el funcionament humà. Aquestes serien: vida (evitar mort prematura); salut corporal; integritat corporal; sentits, imaginació i sentiments (capacitat de sentir, imaginar, pensar i raonar); emocions (desenvolupament emocional lliure de temors o successos traumàtics); raó pràctica (capacitat de planificació de la pròpia vida i de plasmar una concepció del bé); afiliació (viure amb i cap a uns altres i ser tractat amb igual valor que els altres); altres espècies (dimensió ecològica de la vida humana); joc (capacitat de gaudir d'activitats recreatives); control sobre el propi entorn (participació política, propietat i ocupació).

2.4 Necessitats, desitjos, drets i interessos

Les necessitats es refereixen a qüestions essencials per a la vida humana i poden ser satisfetes de maneres diverses. A diferència de les necessitats, els desitjos són il·limitats i subjectius. Són legítims, sempre que no suposin la vulneració de cap dret i s'atinguin a la legalitat, però no són necessitats, sinó la percepció subjectiva que amb el que desitgem podem cobrir alguna manca o augmentar el nostre benestar.

Per exemple, totes les persones tenim la necessitat de gaudir d'un temps suficient de descans, lúdic o recreatiu. Aquesta necessitat pot ser satisfeta contant històries a boca de nit al voltant del foc o fent un creuer durant les vacances.

És legítim que desitgem anar de creuer i que posem els mitjans per aconseguir-ho, sempre que aquests no atemptin contra els drets dels altres i s'atinguin a la legalitat. Però no és una necessitat, ja que existeixen nombroses maneres de procurar-nos descans i recreació. La confusió ve quan creiem que necessitem allò que solament desitgem.

Aquesta confusió té importants repercussions en una societat com la nostra, l'economia de la qual està basada en el consum, atès que aquest s'incentiva quan les persones desitgem o percebem que necessitem els béns i serveis que el mercat posa a la nostra disposició.

2.5 Deures, responsabilitats i obligacions

Els drets, a diferència dels desitjos i dels interessos, són exigibles. Generen obligacions en les autoritats públiques (preservar-los, remoure obstacles, posar mitjans...), així com deures i responsabilitats en la ciutadania i fins i tot en el mateix titular del dret.

La força dels drets humans ha de ser no sols moral o ètica, sinó també jurídica. És a dir, la llei ha de garantir el seu compliment, concretant les obligacions, els deures i les responsabilitats de cada agent implicat, així com preveure les conseqüències del seu incompliment, incloent-hi les sancions pertinents. Perquè la força moral dels drets impulsi, reclami i legítimi la seva força jurídica, és fonamental que les persones siguem conscients no sols dels nostres drets, sinó també dels nostres deures, obligacions i responsabilitats. És a dir, sense el compliment dels deures, els drets no se sostenen.

2.6 Pactes internacionals pels drets humans

La humanitat ha avançat molt en la presa de consciència sobre la dignitat de la persona, així com en el procés de fer efectius els mecanismes per protegir-la a través dels drets humans. No obstant això, encara queda molt per recórrer. Estem en un camí en el qual alguns drets han avançat més que uns altres. En l'àmbit internacional, el contingut de la Declaració Universal dels Drets Humans de 1948, es va concretar en els **pactes internacionals pels drets humans (Pacte Internacional dels Drets Civils i Polítics i Pacte Internacional dels Drets Econòmics, Socials i Culturals)** que van entrar en vigor el 1976. Aquests pactes obliguen els estats que els ratifiquen a introduir el que estipulen les seves legislacions, arbitrants els mecanismes per garantir els drets que s'hi recullen.

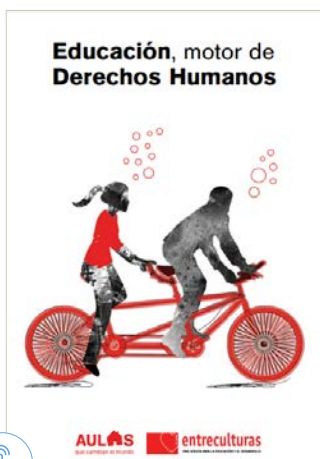
La gran majoria dels estats han ratificat tots dos pactes. No obstant això, el seu desenvolupament és molt desigual. Malgrat les diferències entre països, podem dir que, en general, els drets civils i polítics (també dits «de primera generació») compten amb més garanties per fer-los efectius que els socials, econòmics i culturals (anomenats «de segona generació»). Per exemple, mentre que davant una detenció il·legal que vulnera la llibertat de moviment existeixen mecanismes jurídics per evitar-la al més aviat possible i es preveuen sancions reclamables per via judicial, no succeeix així amb el dret a un habitatge digne o amb el dret al treball.

2.7 Declaració Universal dels Drets Humans

[Declaració Universal dels Drets Humans.](#)
[Parlament de Catalunya. Nacions Unides](#)

3. Altres recursos per posar en pràctica

Educació, motor de drets humans

Basant-se en l'experiència a través del programa Xarxa Solidària de Joves, i amb la proposta formativa «Remou-te. Actua per l'educació i els drets humans», s'analitzen els continguts educatius que podrien abordar-se i s'ofereixen algunes pistes metodològiques.

Pensament crític davant els reptes del segle XXI

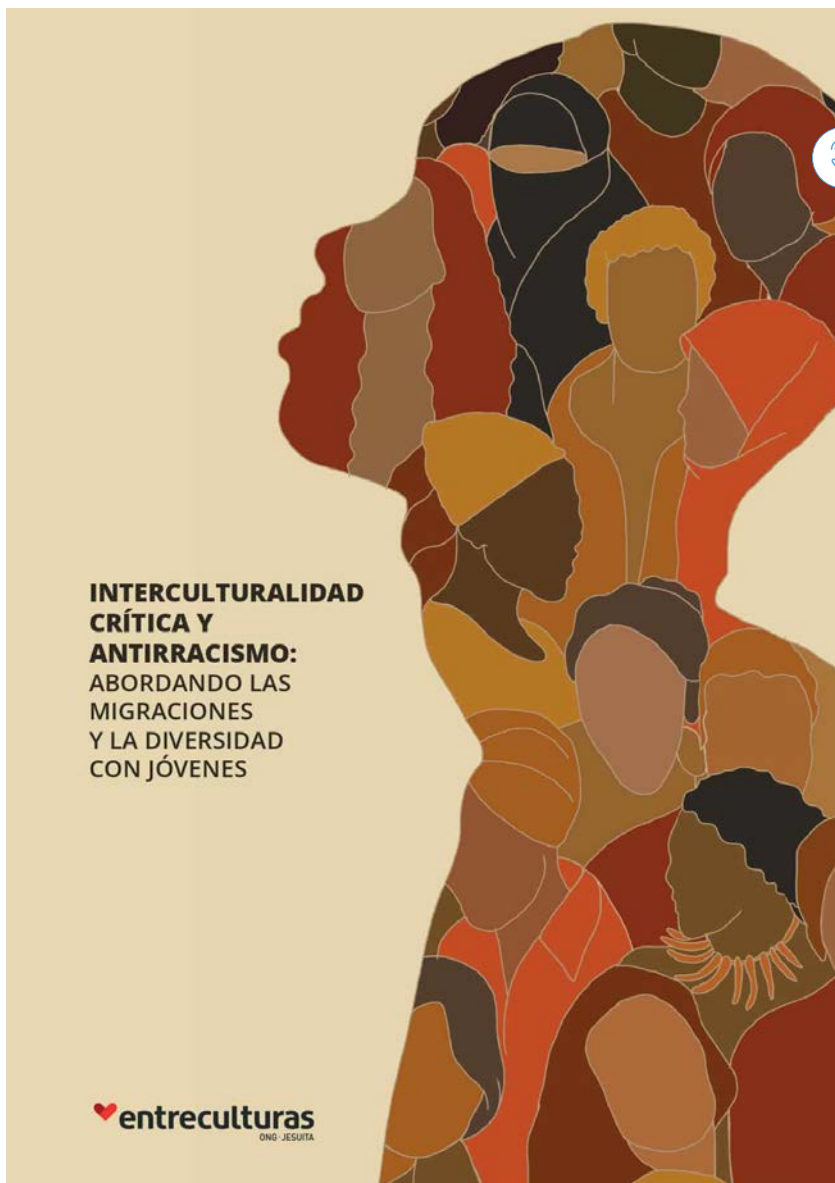
Proposta metodològica per potenciar les competències de ciutadania pel que fa a la participació crítica i protagonista de la joventut.

Connecta els teus drets

Construint ciutadania global per a la transformació social des de l'enfocament dels drets humans i l'aprenentatge basat en jocs (ABJ), és un projecte en què a través de la creació i prova de jocs, es busca construir una ciutadania global, informada i solidària que, a més, promogui i promocioni l'equitat, protecció global i la defensa dels drets humans a Aragó. Joc possible gràcies a l'alumnat de Salesians Saragossa.

4. Decàleg per al desenvolupament de les activitats

Decàleg per al desenvolupament de les activitats

Decàleg de verificació: elements clau d'una activitat o acció

Aquest decàleg pretén servir com a llista de verificació o *checklist* per dissenyar les nostres intervencions, assegurant que estiguin alineades també amb els principis d'interculturalitat crítica i antirracisme.

5. Presentació de les activitats

Hem organitzat el taller en tres blocs seguint el marc metodològic:

- Emoció i autopercepció
- Anàlisi de la realitat: creences i opinions i anàlisi crítica per posicionar-nos
- Generar compromís/acció

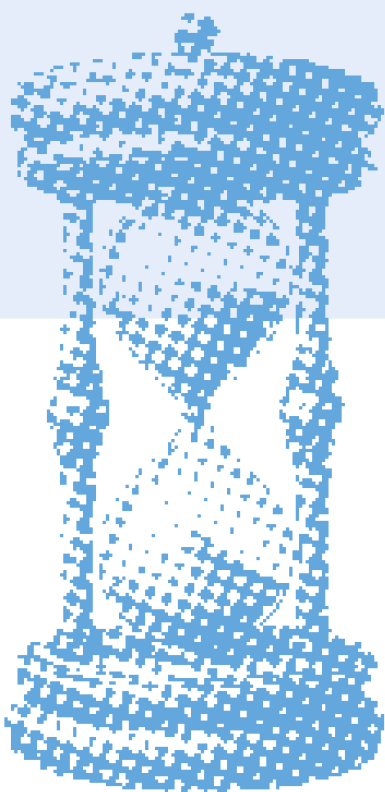
Cada bloc desplega un seguit d'activitats, amb temporització aproximada i breu descripció del que s'hi farà. Al final s'adjunten les fitxes de treball perquè l'alumnat, si cal, desenvolupi les diferents activitats.

A cada activitat s'afegeixen recomanacions de contingut, d'adequació a l'edat o bé reflexions pensades perquè les persones formadores tinguin en compte en el desenvolupament i animació dels debats que puguin sorgir.

Com a educadors i educadores especialistes adequareu les diferents activitats al grup amb què hàgiu de treballar, sigui per edat, per motivació o per nivell formatiu.

Això vol dir que la inversió de temps proposada variarà i probablement haureu de prioritzar algunes activitats i descartar-ne d'altres.

De fet, us oferim un ventall d'activitats que superen les quatre hores inicials establertes. L'única recomanació que us fem és que seguïu la lògica metodològica dels tres blocs: emoció i autopercepció individual i col·lectiva, anàlisi de la realitat i descoberta del compromís col·lectiu i personal.

6. Quadre resum de les activitats

Bloc	Activitat	Objectiu principal	Format / Dinàmica	Durada	Edats	Materials
Bloc 1: Necessitats i desitjos	1. Necessitat real o desig	Autopercepció individual i grupal; identificar necessitats i desitjos	Individual, grups petits, debat col·lectiu	30 min	12-16	Fitxa activitat 1
	2. El sistema ens crea les necessitats?	Analitzar com el consum i les xarxes socials generen desitjos o «necessitats»	Individual, per parelles, debat col·lectiu	30 min	14-16	Fitxa activitat 2
Bloc 2: Pensaments, creences i drets humans	3. Tenim les necessitats bàsiques cobertes?	Reflexionar sobre la cobertura de necessitats segons la piràmide de Maslow	Debat en grups petits, observació de piràmide	30 min	12-16	Fitxa activitat 3
	4. Fem un repàs a la Declaració Universal dels Drets Humans	Conèixer els drets humans i relacionar-los amb la vida quotidiana	Joc, dinàmica grupal	30 min	12-16	Joc descarregable, fitxa activitat 4 (opcional)
	5. Som lliures i tenim els mateixos drets?	Visualitzar desigualtats i reflexionar sobre drets i llibertats	Baròmetre de classe, dinàmica grupal	45 min	14-16	Material per a la persona formadora
Bloc 3: Acció i transformació	6. Què tenen a veure els drets humans amb la meua vida?	Relacionar accions quotidianes amb els drets humans	Dinàmica grupal, relacional	30 min	12-16	Fitxa activitat 6
	7. «Com que molts diuen vermell, jo també dic vermell». El món que volem?	Analitzar la pressió de l'entorn i el conformisme	Vídeo + debat	45 min	14-16	Vídeo
	8. Ens posicionem: defensem els drets humans	Expressar valors i posicionament a través de la música	Opció 1: cançó (12-16) / Opció 2: rap (14-16)	60 min o més	12-16 / 14-16	Vídeo, fitxa activitat 8
	9. Els mitjans de comunicació poden ser aliats?	Analitzar mitjans, cercar notícies i reflexionar sobre els drets humans	Construcció de mural, recerca col·lectiva	60 min o més	14-16	Material de recerca, mural, materials de suport
Activitat de tancament del taller	Reflexió final: i nosaltres, què podem fer?	Reconèixer el potencial d'acció personal i col·lectiva	Debat i reflexió grupal	15-20 min aprox.	12-16	Cap material específic

Bloc 1

Necessitats i desitjos

BB1

Ens coneixem. Quines motivacions i autopercepcions tenim?

El primer bloc del taller té una funció d'acollida, connexió i obertura emocional. Es planteja com un espai segur on els i les adolescents poden expressar-se, escoltar-se i reconèixer-se en la diversitat del grup. Abans d'introduir els drets humans com a marc normatiu o conceptual, es parteix de les vivències personals perquè l'aprenentatge tingui arrel en l'experiència pròpia.

En aquesta fase es convida el grup a reflexionar sobre les necessitats, desitjos i emocions pròpies, posant en valor que totes les persones tenim necessitats legítimes, però que no sempre són les mateixes ni estan igualment cobertes. El treball individual i en grups petits permet prendre consciència de la diversitat de realitats dins l'aula i començar a desenvolupar empatia cap a les altres persones.

Aquest bloc també introdueix una primera mirada crítica sobre la construcció social dels desitjos i el paper del consum, i ajuda a diferenciar entre allò que és essencial per al benestar i allò que respon a pressions socials, modes o expectatives externes. D'aquesta manera, es comença a establir el vincle entre necessitats humanes i drets, entenent que els drets humans neixen precisament per garantir unes condicions de vida dignes.

Més enllà dels continguts, aquest bloc és clau per generar un clima de confiança, fomentar el respecte mutu i legitimar l'expressió emocional, aspectes imprescindibles per abordar posteriorment temes socials més complexos.

Precisament durant aquest taller les xarxes socials estan molt presents, perquè formen part de l'univers adolescent. Si parlem de necessitats a aquesta edat, també parlem de la necessitat de reconeixement, d'aprovació... En aquest sentit, cal preguntar-se fins a quin punt l'ús actual de les xarxes socials pot posar en perill l'autoestima de les persones joves.

Segons Jordi Nomen:³

«Això està provocant, per exemple, que els adolescents calculin el seu valor sobre la base del número de likes i de seguidors, la qual cosa s'ha anomenat "el jo quantificat". I això és perillosíssim, perquè l'autoestima dels xavals rau en alguna cosa que està fora del seu control, fet que els provoca ansietat. Això per no parlar de la fama, que avui està desconnectada del mèrit i de l'esforç i, a més, mesura el valor de les persones. Si tens fama, tens valor. Si no tens fama, no tens valor. I parlem d'una fama volàtil, que immediatament s'eclipsa i es perd. Això genera unes inseguretats i una ansietat tremendes.»

3 *El País* (secció Madrid) del 24 de febrer de 2026 - 05:30 CET. Jordi Nomen, professor i autor: "[La autoestima de muchos adolescentes descansa en algo fuera de su control: los likes](#)"

Activitat 1.

Necessitat real o desig

Activitat d'autopercepció individual i col·lectiva

Format: individual, grup petit i debat col·lectiu

Durada: 30 min

Tipus d'activitat: exercici escrit i compartit posteriorment

Edats: 12-16 anys

Materials necessaris

- Fitxa activitat 1

Desplegament de l'activitat:

A través d'un llistat fet a títol individual i després col·lectiu parlarem de com ens sentim nosaltres i escoltarem les altres persones.

Posteriorment, obrirem el debat a tot el grup a partir de les següents preguntes generadores:

- Tothom té les mateixes necessitats?
- Què passa quan no les tenim cobertes?
- Quina diferència hi ha entre desitjos i necessitats?
- Seleccionem les necessitats que considerem més importants.

Recomanacions:

Recordar dialogar des del respecte i l'empatia. Pot ser que no comparteixin necessitats o desitjos. Cal posar en valor l'opinió de les minories sobretot des del respecte i l'escolta activa. El debat portarà a debatre sobre tenir dret a diverses coses, que començarà a escalfar motors per a més endavant.

Sobre el valor que li donem al **pensament crític**, caldrà, encara que sembli elemental, distingir entre pensament crític i ser criticaire. Els crítics tenen molt mala fama en la política, en el futbol, en cinema, teatre, etc. Sovint els crítics són considerats aquells personatges que sempre tenen un «però», que solen trobar defectes i mancances. Aquesta és una visió molt limitada del pensament crític. La paraula «crític» s'ha de posar en el seu lloc, perquè si no, podem caure en aquest parany de negativisme. La persona crítica és la persona que passa pel sedàs els pensaments, l'activitat mental que no podem aturar perquè forma part d'un flux i d'un continu i fa un salt qualitatiu en passar d'un pensament ordinari, espontani, a un pensament volgut, conscient, ordenat i reflexionat.

Com diu la Irene de Puig, exdirectora del Grup IREF (Grup d'Innovació i Recerca per l'Ensenyament de la Filosofia):

«El pensament crític s'ha de conrear. Si no, tendim a un pensament simple, espontani, sense filtre. Separar el gra de la palla, això és el pensament crític. Què vol dir això? Vol dir aturar-se, vol dir disposar de temps. Perquè si no, se'ns emporta la immediatesa, que avui dia és un problema enorme tant a la vida personal com col·lectiva.»

«Hem de convertir el concepte de pensament crític en un concepte positiu i raonable, en un pensament humanitzant que passa pel cap, no és només una resposta visceral. De criticaires en podem ser tots i totes. Passa una persona pel carrer i penses: "Jo no em vestiria així ni boig". Tendim a ser criticaires. Jutgem amb lleugeresa, ens costa molt no jutjar.»

Fitxa activitat 1

Llistat de les meves necessitats	Llista dels meus desitjos

Posem en comú el llistat:

Necessitats compartides	Necessitats no compartides
Desitjos compartits	Desitjos no compartits

Activitat 2.

El sistema ens crea les necessitats?

Activitat d'autopercepció individual i col·lectiva

Format: individual, per parelles i debat col·lectiu

Durada: 30 min

Tipus d'activitat: exercici escrit i compartit posteriorment

Edats: 14-16 anys

Materials necessaris

- Fitxa activitat 2

Desplegament de l'activitat: disposa de fitxa de treball

Aquesta activitat pretén enllaçar amb les dinàmiques de generació de desitjos / necessitats a través del consum i les xarxes socials. Per parelles, heu de pensar exemples de coses, fets i situacions que heu viscut que compleixin la regla mnemotècnica que indiquem, pensant individualment per posteriorment compartir-ho en grup.

Moda (M):	Necessitat de canvi, renovació i adquisició de productes actuals.
Interès (I):	Desig d'adquirir béns de llarga durada o inversions.
Comoditat (C):	Cerca de benestar, tranquil·litat i facilitat en la vida diària.
Afecte (A):	Compres emocionals, com regals o identificació amb una marca.
Seguretat (S):	Necessitat de garantia, confiança i utilitat funcional.
Orgull (O):	Satisfacció de necessitats d'alt nivell com prestigi, admiració i ostentació.

Una vegada feta la reflexió per parelles preguntem en grup:

- **Quina relació existeix entre la necessitat real i el desig?**
- **Comprem per necessitat real o per desig?**

Recomanacions:

Podem oferir imatges de productes o serveis per animar l'alumnat a pensar amb exemples propis: roba, mòbils, jocs, esports, begudes, menjar, activitats, viatges...

Podem explicar que **MICASO** és una regla mnemotècnica per recordar els diferents motius que porten una persona a fer o no una compra, sigui d'un producte o un servei. MICASO són les sigles de: moda, interès, comoditat, afecte, seguretat i orgull.

Per exemple:

Motivació de compra per moda.

Moltes vegades comprem alguna cosa perquè «està de moda». Aquesta és una motivació de compra prioritària en sectors com el detall, l'automoció o la telefonia mòbil. La compra per «moda» és causada pel desig d'estar a l'última, de ser el més modern del nostre grup social, superant altres aspectes bàsics com preu, marca, funcions o garantia.

Motivació de compra per interès.

En temps de crisi, aquest és un dels principals motivadors de compra. En

aquest model, la persona compradora es decanta sempre pel més barat, el més econòmic. La quantitat estalviada en la compra és la motivació fonamental, per sobre de la marca, la garantia, o la professionalitat de les persones venedores.

Motivació de compra per comoditat.

Podem trobar centenars de productes el principal argument de venda dels quals és el benestar, la tranquil·litat, el confort o la facilitat en el maneig d'un article. També per qüestions de proximitat o la voluntat de no assumir riscos.

Motivació de compra per afecte.

Les persones fidels a una marca li compren perquè li tenen afecte. La identificació amb la marca, amb els valors o la filosofia de l'empresa responen a aquesta motivació per sobre de valors com el preu, la proximitat, etc.

Motivació de compra per seguretat.

La seguretat és un bon motivador de compra. Un exemple de l'èxit de venda per seguretat és la campanya d'El Corte Inglés «Si no queda satisfet, li retornem els diners» i la seva política empresarial d'acceptar devolucions i canvis. Sota la motivació genèrica de seguretat s'enquadren altres motius com la utilitat, l'instint de conservació, la durada, la veracitat i la garantia.

Motivació de compra per orgull.

Les motivacions de compra per orgull sempre responen a la necessitat d'ostentació, vanitat, prestigi, luxe o posició. En definitiva, voler ser més que l'altre. Adquirir aquests productes o serveis és una manera de destacar, d'arribar a la part més alta de la piràmide de Maslow: l'autorealització.

Fitxa activitat 2

<p>Moda (M): necessitat de canvi, renovació i adquisició de productes actuals.</p>	<p>Interès (I): desig d'adquirir béns de llarga durada o inversions.</p>	<p>Comoditat (C): cerca de benestar, tranquil·litat i facilitat en la vida diària.</p>
<p>Afecte (A): compres emocionals com regals o identificació amb una marca.</p>	<p>Seguretat (S): necessitat de garantia, confiança i utilitat funcional.</p>	<p>Orgull (O): satisfacció de necessitats d'alt nivell com prestigi, admiració i ostentació.</p>

Bloc 2

Pensaments, creences i drets humans

Quins pensaments, creences i opinions tenim de la realitat

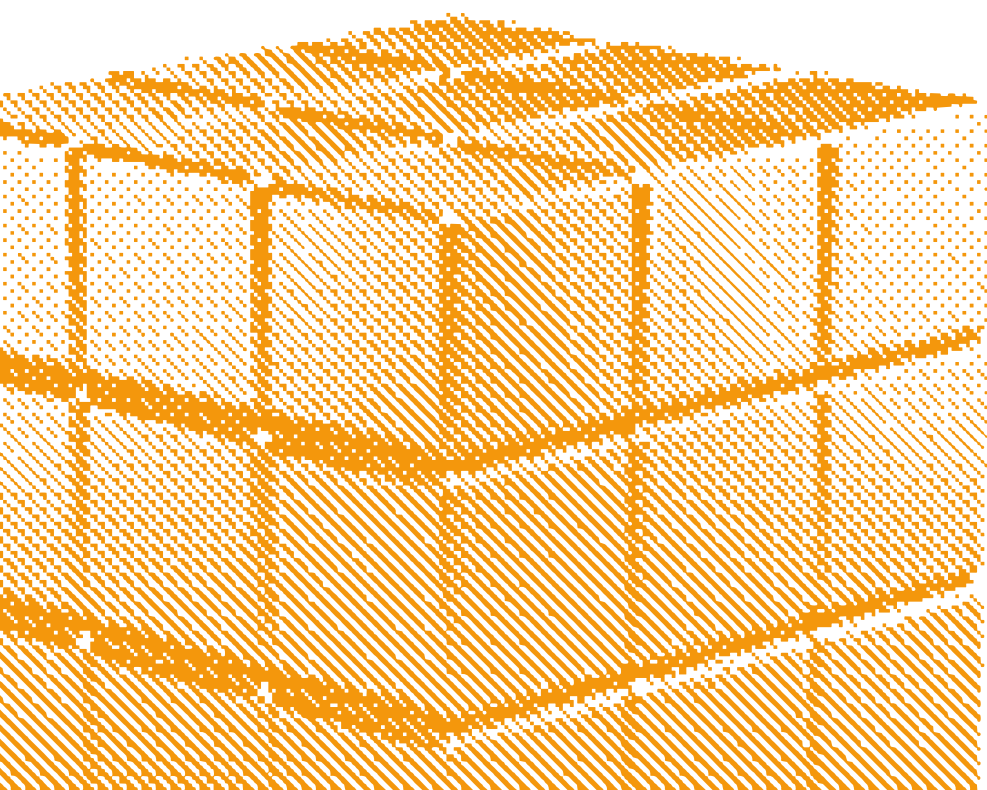
El segon bloc constitueix el nucli reflexiu i conceptual del taller. Aquí es fa el pas de la vivència personal a la comprensió social i global dels drets humans. L'objectiu és que els i les adolescents entenguin què són els drets humans, per què existeixen i per què, malgrat ser universals, no sempre es compleixen.

A través de dinàmiques d'anàlisi i debat, el grup explora com les necessitats humanes es relacionen amb aquests drets i com factors socials, econòmics, polítics o culturals poden condicionar el seu accés. La classificació de necessitats, els jocs sobre drets humans i les dinàmiques de rol permeten visualitzar desigualtats, privilegis i situacions de vulneració de drets de manera vivencial i comprensible.

Aquest bloc promou el pensament crític ajudant els i les adolescents a qüestionar idees preconcebudes, contrastar realitats i entendre que les circumstàncies de vida no depenen només de decisions individuals, sinó també de contextos estructurals. Es treballa especialment l'empatia, el respecte per la diversitat de realitats i la capacitat d'analitzar situacions des de múltiples perspectives.

És important que la facilitació acompanyi emocionalment el procés, ja que poden emergir situacions personals o temes delicats. L'objectiu no és generar culpa, sinó consciència i comprensió de la complexitat del món.

Aquest bloc permet consolidar la idea que els drets humans són universals i indivisibles, però que la seva garantia requereix voluntat social i política, així com ciutadania crítica.

Activitat 3.

Tenim les necessitats bàsiques cobertes?

Activitat d'anàlisi, informativa i de soci efectiu (foment de l'empatia i el respecte)

Format: debat en grups petits

Durada: 30 min

Tipus activitat: observació de piràmide i debat

Edats: 12-16 anys

Desplegament de l'activitat: disposa de fitxa de treball

Debat en grups petits. Podem classificar les necessitats que hem detectat i els desitjos en funció de la piràmide de Maslow (vegeu fitxa activitat). Posteriorment, obrirem el debat: Què tenim cobert i què no? Totes les persones tenen les necessitats cobertes?

Opcional: podem utilitzar fotografies que els permetin classificar en funció de si són necessitats fisiològiques, de seguretat, d'afiliació, de reconeixement o d'autorealització. També podem demanar que busquin imatges i les classifiquin en funció de la piràmide.

Recomanacions:

Podeu fer servir aquesta explicació per parlar dels cinc nivells de la piràmide de Maslow:

Materials necessaris

- Fitxa activitat 3

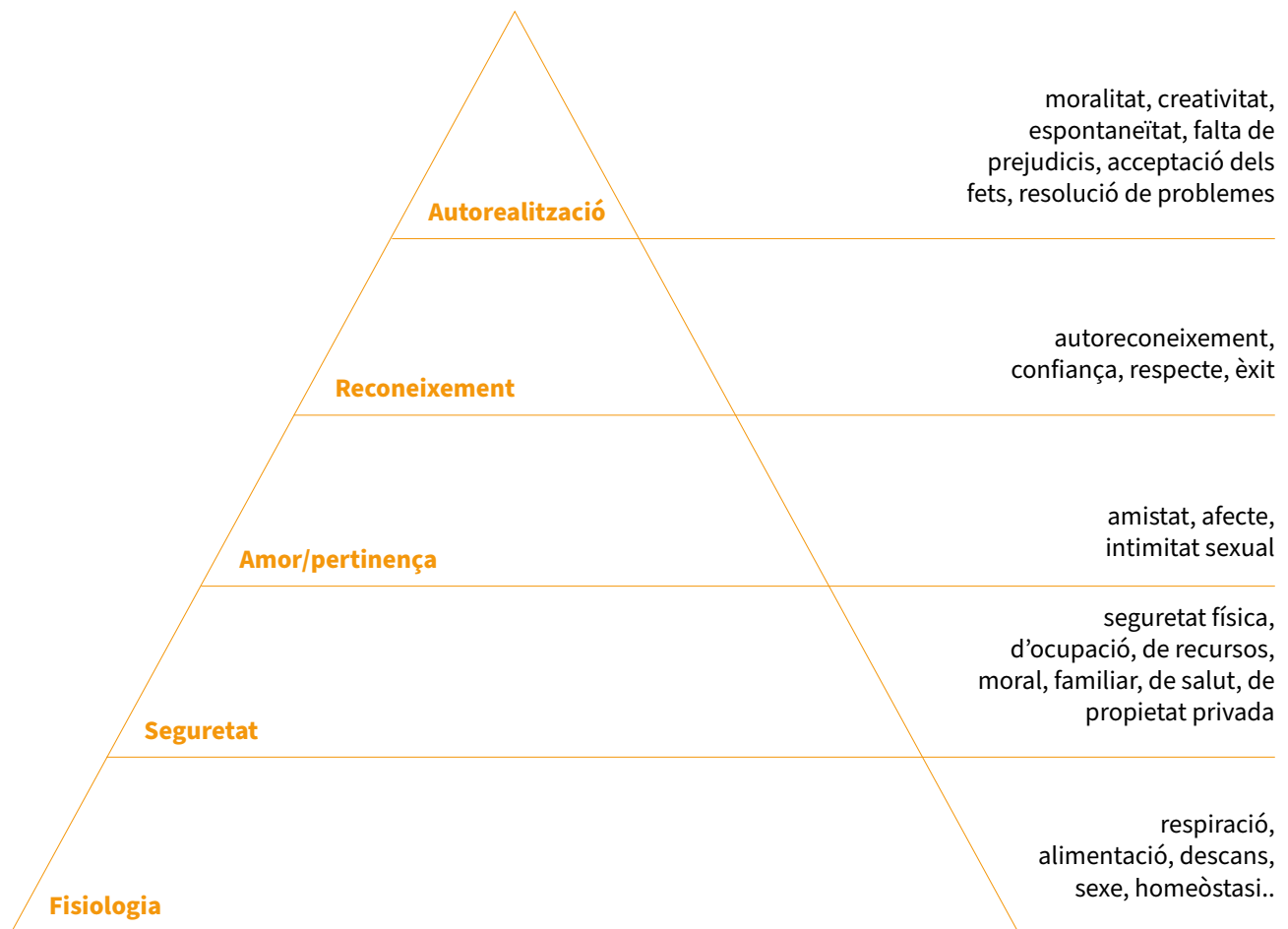
- **Necessitats bàsiques o fisiològiques (biològiques).** Són la base de la piràmide i sobre aquest nivell es construeix la resta. La necessitat més bàsica seria la de la supervivència física, i aquesta seria la primera a motivar el nostre comportament. Aquestes necessitats són les úniques inherents en tota persona: respirar, vestir-se, alimentar-se, descansar, sexe, etc. Cobreix tot el necessari perquè l'ésser humà pugui sobreviure.
- **Necessitats de seguretat.** Es refereix a tots aquells aspectes que ens fan sentir segures per mantenir un ordre i seguretat en la vida i poder viure sense por. És a dir, seguretat física (salut), tenir diners (feina), necessitat d'un habitatge... En aquesta etapa es cobreixen les necessitats que les persones necessiten una vegada ja han estat cobertes les necessitats biològiques.
- **Necessitats socials. Amor i pertinença.** Una vegada cobertes les necessitats anteriors, el tercer nivell es relaciona amb les necessitats socials que impliquen sentiments de pertinença. És a dir, sentir-se integrat en la societat a través de les relacions interpersonals i el desenvolupament afectiu: amistats, parella, família, ser part d'un grup, rebre i donar afecte, etc.
- **Necessitats d'autoestima o reconeixement.** Són aquelles relacionades amb la confiança, la reputació... De fet, Maslow les va classificar en dues categories: l'autoestima (independència, confiança en un mateix, dignitat, assoliment, etc.) i la reputació o respecte, que precedeix l'autoestima o dignitat.
- **Necessitats d'autorealització.** Es tracta del nivell més alt i únicament pot ser satisfet quan les altres han estat aconseguïdes. En aquesta etapa és quan l'ésser humà busca el seu creixement personal i desenvolupar tot el seu potencial per aconseguir l'èxit. Són persones que són conscients de si mateixes i es preocupen per les opinions de les altres persones (moralitat, creativitat, èxit...).

Fitxa activitat 3

Observeu aquesta piràmide i anoteu aquí quines necessitats teniu cobertes i quines no.

Comenteu-ho amb la resta del grup i esbrineu si totes les persones arreu del món també les tenen cobertes.

Activitat 4.

Fem un repàs a la Declaració Universal dels Drets Humans

Activitat d'anàlisi, informativa i de soci efectiu (foment de l'empatia i el respecte)

Format: joc. Material del joc per descarregar

Durada: 30 min

Tipus d'activitat: dinàmica grupal

Edats: 12-16 anys

Materials necessaris

- Joc descarregable per imprimir
- Fitxa activitat 4 (opcional)

Desplegament de l'activitat:

Mitjançant un joc, «*Connecta els teus drets*», ens apropem als drets humans en el marc de la Declaració Universal.

Vés al joc →

Hi ha dues modalitats per jugar-hi, una modalitat en què juga tot el grup per relacionar el títol dels drets humans i la seva breu descripció i una altra per jugar en parelles i fer associacions. Caldrà descarregar-se el material i repartir les cartes. Hi ha 30 cartes que descriuen un dret i 30 cartes amb il·lustracions per a cadascun dels drets.

Per finalitzar, és interessant posar en relleu que la DUDHE (2007) recull, a més de drets universals, **els deures universals, com el deure de respectar els drets humans i de lluitar contra la fam i la pobresa extrema.**

De què es parla quan s'anomena el «deure de respectar els drets humans»?

Recomanacions:

Amb l'alumnat més gran també podeu fer servir un d'aquests enllaços per llegir els diferents drets recollits a la Declaració Universal:

[Castellà](#)

[Català](#)

Si ja heu treballat el tema i voleu aprofundir-hi una mica, podríeu repartir la fitxa 4, que explica les quatre generacions dels drets humans, repartint una generació per a cada grup perquè puguin explicar-la a la resta de companys i companyes.

Fitxa activitat 4 (opcional)

Les quatre generacions de drets humans**Drets humans de primera generació**

Els drets humans de primera generació, també coneguts com a «**drets civils i polítics**», són els drets històricament més antics, en tant que alguns foren ja recollits a finals del segle XVIII a la Declaració dels Drets de l'Home i del Ciutadà (1789) i a la Declaració de Drets de la Constitució dels Estats Units (1791).

Aquests drets cerquen **garantir la llibertat individual i la participació de tots els éssers humans en igualtat, a la vida civil i política**, tot protegint-nos dels abusos de poder per part de l'estat, les institucions i els conciutadans.

Les quatre generacions de drets humans**Drets humans de segona generació**

Els drets humans de segona generació, també denominats per la seva naturalesa «**drets econòmics, socials i culturals**», sorgeixen després de la I Guerra Mundial i cerquen garantir unes condicions de vida dignes i de qualitat que permetin el lliure desenvolupament de tots els éssers humans.

A la DUDH (1948), aquests drets queden recollits entre els articles 22 i 27, als quals s'estableix que tots els éssers humans tenen dret a la seguretat social, a una feina i a la lliure elecció de la feina, a un salari digne, just i suficient, a sindicar-se, a gaudir de temps per al descans i per al lleure, a gaudir d'un nivell de vida adequat que garanteixi salut i benestar, a participar i gaudir de la cultura i el progrés científic de la societat i a gaudir d'una educació elemental gratuïta i obligatòria que fomenti el seu ple desenvolupament i contribueixi a impulsar el respecte als drets humans, la comprensió, la tolerància i l'amistat entre tots els éssers humans i el manteniment de la pau.

Les quatre generacions de drets humans**Drets humans de tercera generació**

Aquests drets són, segons ACNUR (2017), **el dret al desenvolupament sostenible, el dret a l'autodeterminació dels pobles, el dret a la pau, el dret a la protecció de dades personals, el dret al patrimoni comú de la humanitat i el dret a gaudir d'un medi ambient sa, net i sostenible**.

Les quatre generacions de drets humans**Drets humans emergents o de quarta generació**

Aquesta declaració es concreta en nou articles que reconeixen el dret de tots els éssers humans a viure en condicions de dignitat. Inclou altres drets com **el dret al treball, a la salut, a l'educació, a la seguretat, a la integritat personal i a la mort digna (article 1)**; a la pau, destacant la importància de garantir un sistema social basat en valors de pau i de solidaritat (article 2); a habitar al planeta i al medi ambient (article 3); a la igualtat plena i efectiva entre tots els éssers humans, que es concreta en el dret a la igualtat d'oportunitats i a la protecció dels col·lectius en situació de risc (article 4), **i a la democràcia plural, paritària, participativa, solidària i garantista (articles del 5 al 9)**, drets que es concreten en altres com el dret a la interculturalitat, a la mobilitat universal, a l'habitatge, a la residència, al desenvolupament i a la democràcia universal, entre d'altres.

Activitat 5.

Som lliures i tenim els mateixos drets?

Activitat d'anàlisi, informativa i de soci efectiu (foment de l'empatia i el respecte)

Format: variant del baròmetre de classe

Durada: 45 min

Tipus d'activitat: dinàmica grupal

Edats: 14-16 anys

Materials necessaris

- Material per a la persona formadora

Desplegament de l'activitat:

Aquesta dinàmica funciona com un termòmetre en l'espai. Totes les persones partiran d'un mateix punt de sortida al mig de l'espai i en funció del que es vagi anunciant es farà un pas endavant o un pas enrere.

Recomanable a partir de 14 anys.

Recomanacions:

Per reforçar la reflexió podeu fer-ho amb els ulls tapats, mentre escolteu els anunciats. Quan s'acabi obrirem els ulls i observarem com ha quedat la distribució del grup.

Si cal, afegir o retocar alguna afirmació en funció del coneixement del grup sempre farà més vivencial la dinàmica.

Material per a la persona formadora:

Llegirà en veu alta els següents enunciats en un clima de silenci i concentració:

Si tens a casa aigua i electricitat tot el dia, fes un pas endavant.

Si la teva família va decidir i elegir l'educació que volien per a tu, fes un pas endavant.

Si quan dius el lloc o país on vas néixer et miren malament, fes un pas enrere.

Si a casa podeu comprar les medicines que necessiteu si us poseu malalts, fes un pas endavant.

Si anant pel carrer has tingut por que t'assetgessin sexualment, fes un pas enrere.

Si a casa teva hi ha més de 50 llibres, fes un pas endavant.

Si et fa por la reacció de la gent davant la teva orientació sexual, fes un pas enrere.

Si la llengua que parles habitualment està mal vista, fes un pas enrere.

Si no t'han diagnosticat mai una discapacitat física o mental, fes un pas endavant.

Si t'han fet comentaris despectius sobre la teva religió, fes un pas enrere.

Si t'han fet comentaris sexuals molestos a les xarxes socials, fes un pas enrere.

Si coneixes plenament els teus drets i deures com a persona, fes un pas endavant.

Si la teva família alguna vegada ha tingut dificultats econòmiques per pagar el lloguer del pis, fes un pas enrere.

Si algun cop s'han rigut del teu pes o de la teva aparença física, fes un pas enrere.

Si creus que el teu nom o el teu cognom poden ser un impediment quan siguis gran i busquis feina, fes un pas enrere.

Si t'han qüestionat que fessis un esport determinat pel fet de ser noi o noia, fes un pas enrere.

Si has de continuar amb el teu horari habitual quan estàs celebrant festes religioses importants, fes un pas enrere.

Si creus que et poden fer comentaris despectius al carrer per la teva forma de vestir, fes un pas enrere.

En silenci observem com hem quedat distribuïts per l'espai.

I obrirem un espai de preguntes generadores:

- Com us heu sentit?
- Qui s'ha quedat enrere? Qui ha avançat?
- Què té a veure aquesta dinàmica amb els drets que hem estat comentant?
- Penseu que heu sigut sincers o sinceres? Per què?

Bloc 3

Acció i transfor- mació

Siguem proactius i proactives per crear un món millor

El tercer bloc se centra en la dimensió transformadora del taller. Després d'haver connectat amb les necessitats pròpies i d'haver analitzat la realitat social, es convida els i les adolescents a pensar quin és el seu paper en la defensa dels drets humans.

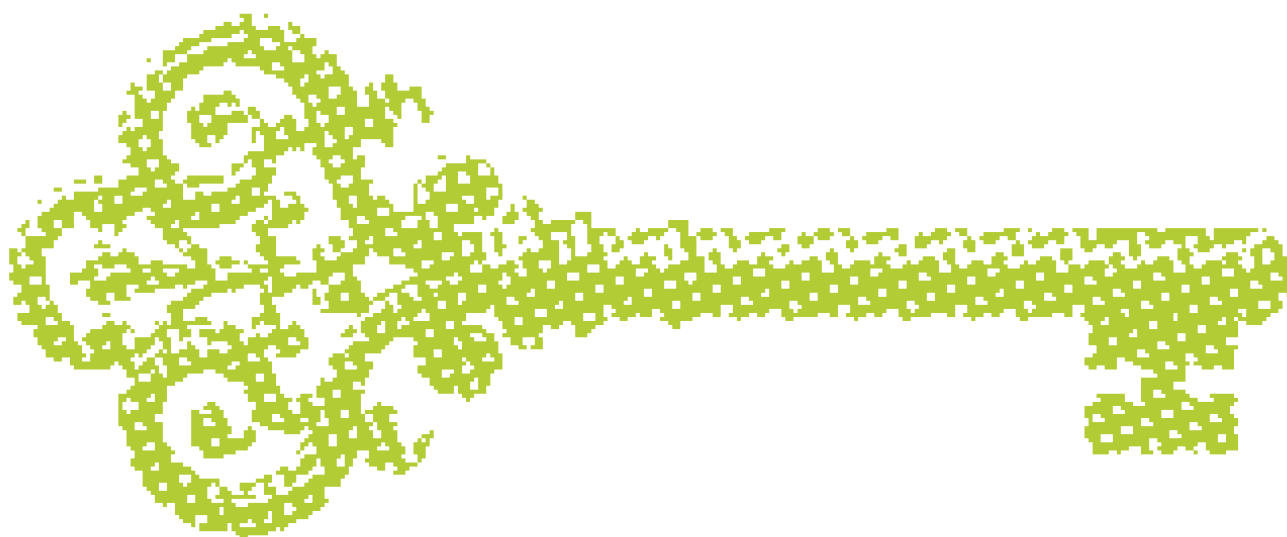
Aquí es posa l'èmfasi en la capacitat d'agència: entendre que, malgrat no poder canviar-ho tot, sí que poden influir en el seu entorn. Es treballa la relació entre drets humans i vida quotidiana, mostrant que moltes accions diàries —com expressar-se lliurement, relacionar-se, moure's amb seguretat o mostrar la pròpia identitat— estan directament vinculades als drets humans.

També es reflexiona sobre la pressió del grup, els mitjans i les xarxes socials, ajudant-los a identificar situacions en què poden actuar per inèrcia o per por a la diferència. Aquest treball busca reforçar l'autonomia de pensament i la coherència entre valors i accions.

Les propostes creatives com la música, el rap, el pòdcast o el mural permeten canalitzar els aprenentatges de manera expressiva i participativa. A més de reforçar continguts, aquestes activitats generen sentiment de pertinença i implicació.

El missatge final que es vol transmetre és que defensar els drets humans no és només cosa d'activistes o institucions, sinó una responsabilitat compartida que es concreta en les decisions quotidianes, en la manera de relacionar-se amb les altres persones i en la capacitat de posicionar-se davant les injustícies.

Aquest tancament ajuda el grup a sortir del taller amb una mirada més crítica, però també amb sensació de possibilitat i compromís.

Activitat 6.

Què tenen a veure els drets humans amb la meua vida?

Activitat d'acció, de posicionament i per trencar creences**Format:** activitat relacional**Durada:** 30 min**Tipus d'activitat:** dinàmica grupal**Edats:** 12-16 anys**Desplegament de l'activitat: disposa de fitxa de treball**

Es facilitaran diferents accions del seu dia a dia i les hauran de relacionar amb els diferents drets humans. Per a això es poden fer servir els diferents recursos utilitzats en anteriors activitats.

*«Connecta els teus drets»**Vés al joc →*

Materials necessaris

- Fitxa activitat 6

Declaració Universal dels Drets Humans:

<https://www.parlament.cat/web/serveis-educatius/drets-humans/index.html>

Proposta de resolució

Si tens a casa aigua i electricitat tot el dia	<i>Dret a un nivell de vida adequat (Art. 25)</i>
Si la teva família va decidir i elegir lliurement l'educació que volien per a tu	<i>Dret a l'educació (Art. 26)</i>
Si et sent discriminada pel lloc on vas néixer	<i>Dret a la igualtat i no discriminació (Art. 2)</i>
Si a casa podeu comprar les medicines que necessiteu	<i>Dret a la salut i a un nivell de vida adequat (Art. 25)</i>
Si anant pel carrer has tingut por que t'assetgessin sexualment	<i>Dret a la seguretat personal (Art. 3)</i>
Si a casa teva hi ha més de 50 llibres	<i>Dret a l'educació i a l'accés a la cultura (*Arts. 26 i 27)</i>
Si et fa por la reacció del teu entorn davant la teva orientació sexual	<i>Dret a la igualtat i no discriminació (Art. 2)</i>
Si la llengua que parles habitualment està mal vista	<i>Dret a la igualtat i no discriminació (Art. 2)</i>
Si t'han fet comentaris despectius sobre la teva religió	<i>Dret a la llibertat de pensament, consciència i religió (Art. 18)</i>
Si t'han fet comentaris despectius pel teu color de pell	<i>Dret a la igualtat i no discriminació (Art. 2)</i>
Si t'han fet comentaris sexuals molestos a les xarxes socials	<i>Dret a la seguretat i la dignitat personal (*Arts. 3 i 12)</i>
Si coneixes plenament els teus drets i deures com a persona	<i>Dret a la informació i a la participació ciutadana (Art. 21)</i>
Si la teva família alguna vegada ha tingut dificultats econòmiques per pagar el lloguer del pis	<i>Dret a un nivell de vida adequat (Art. 25)</i>
Si algun cop s'han rigut del teu pes o de la teva aparença física	<i>Dret a la igualtat i la dignitat personal (*Arts. 1 i 2)</i>
Si t'han qüestionat que fessis un esport determinat pel fet de ser noi o noia	<i>Dret a la igualtat i no discriminació (Art. 2)</i>
Si creus que et poden fer comentaris despectius al carrer per la teva forma de vestir	<i>Dret a la llibertat d'expressió i no discriminació (*Arts. 19 i 2)</i>

Fitxa activitat 6

Llegeix les següents afirmacions i relaciona-les amb un dret humà.

Si tens a casa aigua i electricitat tot el dia	
Si la teva família va decidir i elegir lliurement l'educació que volien per a tu	
Si et sent discriminada pel lloc on vas néixer	
Si a casa podeu comprar les medicines que necessiteu	
Si anant pel carrer has tingut por que t'assetgessin sexualment	
Si a casa teva hi ha més de 50 llibres	
Si et fa por la reacció del teu entorn davant la teva orientació sexual	
Si la llengua que parles habitualment està mal vista	
Si t'han fet comentaris despectius sobre la teva religió	
Si t'han fet comentaris despectius pel teu color de pell	
Si t'han fet comentaris sexuals molestos a les xarxes socials	
Si coneixes plenament els teus drets i deures com a persona	
Si la teva família alguna vegada ha tingut dificultats econòmiques per pagar el lloguer del pis	
Si algun cop s'han rigut del teu pes o de la teva aparença física	
Si t'han qüestionat que fessis un esport determinat pel fet de ser noi o noia	
Si creus que et poden fer comentaris despectius al carrer per la teva forma de vestir	

Activitat 7.

«Com que molts diuen vermell, jo també dic vermell». El món que volem?

Activitat d'acció, de posicionament i per trencar creences

Format: vídeo i debat

Durada: 45 min

Tipus d'activitat: dinàmica grupal

Edats: 14-16 anys

Materials necessaris

- Vídeo

Desplegament de l'activitat:

Veurem el següent vídeo:

Sèrie de TV3. *Merlí. Sapere Aude.*

L'objectiu és fer que surtin de la seva zona de confort per analitzar què passa quan per la pressió de l'entorn fem o diem coses que no compartim.

Preguntes generadores:

- Penseu en situacions en què us hagi passat que la pressió de l'entorn (xarxes socials, mitjans, institut) faci que opineu o feu el mateix que la resta, encara que no hi estigüeu d'acord.
- Estem d'acord amb l'afirmació? Aquest és el món que volem?
- Què en pensem, de la frase que diu la professora al final: «L'ésser humà és l'únic ésser que necessita un amo per viure».

Recomanacions:

Una investigació de la UPF i la UOC revela que en l'adolescència tenen més consciència dels efectes negatius de les xarxes socials del que podria semblar. Es tracta del primer estudi quantitatiu sobre **l'impacte de TikTok i Instagram** en adolescents d'entre 12 i 18 anys.

Els enquestats han puntuat de l'1 al 5 l'efecte d'aquestes plataformes en diferents aspectes de la seva vida social. Els ítems més ben valorats de les xarxes són la capacitat d'organització col·lectiva (3,52), la pertinença grupal (3,51) i la possibilitat d'expressar-se tal com són (3,48). Per contra, el que té una valoració més baixa és el benestar psicològic (3,06).

I en aquest punt, l'efecte és pitjor en les noies (ho puntuen amb un 2,99) que els nois (3,13).

Segons Mònika Jiménez, professora del grau en Publicitat i Relacions Públiques i coautora de l'estudi: «Les noies veuen clarament com els continguts de moda i bellesa que reben exerceixen una pressió molt forta cap a la seva autoestima».

Una quarta part dels catalans s'informen de l'actualitat a través de TikTok, segons les dades del Centre d'Estudis d'Opinió, i el percentatge es dispara en el cas dels joves: gairebé un **64 %** dels que tenen **entre 16 i 24 anys** es posen al dia a través d'aquesta xarxa.

Els **rols tradicionals de gènere** es perpetuen en els continguts a TikTok: els nois miren més videojocs, humor i esports i elles més bellesa, dietes i moda. A més, llegeixen aquesta personalització com a positiva, explica Mònika Jiménez: «Tot i que les noies són conscients que aquests continguts afecten la seva **salut mental**, perquè veuen cossos impossibles que no tindran mai, s'hi enganxen i després se senten fatal. Però no surten de la xarxa per no sentir-se excloses».

Es pot parlar d'una **generació marcada pel consum de TikTok**, segons **Anna Carulla**, consultora en Comunicació Política, experta en xarxes socials i autora de «TikTok en l'opinió pública juvenil». I segons **Mònika Jiménez**, doctora en Comunicació, professora del grau en Publicitat i Relacions Públiques i coautora de l'estudi de la UPF i la UOC «Adolescents, TikTok i Instagram: percepcions sobre l'impacte de les tecnologies socials en la seva vida social»: «TikTok els ofereix immediatesa i una brutalitat d'inputs tota l'estona. No necessiten seguir ningú perquè els arribi la informació que volen veure».

Activitat 8.

Ens posicionem: defensem els drets humans

Aquesta activitat es vincula amb el món de la música i requereix més temps de l'establert en el taller. També dependrà del nivell i motivació de grup. Es presenten dues opcions a escollir segons el grup. Us proposem dues opcions, la primera més senzilla a partir de 12 anys i la segona opció més complexa a partir de 14 anys.

Opció 1. Treballem una cançó, la cantem i la gravem!

Activitat d'acció, de posicionament i per trencar creences

Format: escoltar una cançó i reproduir-la

Durada: 60 min o més

Tipus d'activitat: dinàmica grupal

Edats: 12-16 anys

Desplegament de l'activitat:

Treballem una cançó i la cantem i la gravem? Disposa d'una fitxa amb la lletra de la cançó.

«LOS DERECHOS HUMANOS, TU MEJOR INSTRUMENTO»

Cançó sobre els drets humans de la infància que pertany a la BSO de la pel·lícula d'animació *L'extraordinari viatge de Lucius Dumb*, dirigida per Maite Ruiz de Austri i produïda per Íñigo Silva. Els autors de la cançó són Mili Biscaí i Pedro Calero.

Materials necessaris

- Vídeo
- Fitxa activitat 8. Opció 1.

«Los derechos humanos, tu mejor instrumento»

Escoltar la cançó, llegir-ne la lletra i organitzar-se per gravar-la.

Opció 2. Escrivim un rap

Activitat d'acció, de posicionament i per trencar creences

Format: escriure de forma grupal la lletra d'un rap

Durada: 60 min o més

Tipus d'activitat: dinàmica grupal

Edats: 14-16 anys

Materials necessaris

- Vídeo a tall d'exemple

Desplegament de l'activitat:

Aquesta opció és recomanable a partir dels 14 anys. Si hi ha alguna persona especialista en música, pot ajudar en el procés de redacció del rap, així com adequar-lo als ritmes i música. Adjuntem un exemple d'un rap escrit i cantat per l'alumnat d'un institut de Lloret de Mar.

Rap pels drets humans, IE Lloret de Mar, DENIP, 2022.

L'alumnat de 4t d'ESO van fer la lletra d'aquest rap per reflexionar sobre la situació dels drets humans durant la pandèmia del coronavirus. Van escriure de manera col·laborativa, van compartir idees per fer el vídeo i un grup el va cantar. Si us animeu a desenvolupar aquesta activitat, us facilitem alguns enllaços que us poden ajudar.

Guies per a principiants per escriure una cançó de rap:

- [Cómo escribir una canción de rap: La guía completa para principiantes](#)
- [Consejos sobre cómo escribir rap](#)
- [Aprende a escribir y componer una canción de rap como un profesional desde cero](#)

Fitxa activitat 8. Opció 1.

Oooh

Oooh

Queríamos hallar el instrumento perfecto,
el error era pensar que era tan solo un objeto.
Mira dentro de ti para encontrar el secreto:
los derechos humanos, tu mejor instrumento.
Todos nacemos libres para soñar
y construir un mundo lleno de igualdad.
Para que nadie sufra debemos luchar,
pues todos somos uno en realidad.

Oooh

Oooh

La fantasía se torna verdad
cuando los niños pueden jugar.
Ese es el puente para pasar
a la orilla de la risa y la felicidad.
Pero hay niños que no tienen a sus papás,
viven en el olvido de esta sociedad,
trabajan noche y día hasta no poder más.
Debemos protegerlos.
Piensa que la vida nos une,
caminamos bajo el mismo sol.
Hay algo que aprender:
yo soy tú y tú eres yo.

Oooh

Oooh

Nunca me juzgues por no ser como tú,
por mi color o mi forma de hablar.
Abre tu mente y mira más allá,
pues todos somos iguales en lo esencial.
Ser niño es un tesoro que hay que cuidar,
en él está el futuro que un día vendrá.
Tan lleno de belleza y fragilidad,
es siempre lo primero que hay que salvar.

Oooh

Oooh

Todos tenemos derecho a aprender
para alcanzar lo que queremos ser.
Los libros son aviones de papel
para conocer el mundo y poder crecer.
¡Piensa! Es tu derecho a tener un nombre,
eres de carne y hueso, no una cifra,
un ser humano que crece y desde la humanidad se hace más fuerte.
Eres alguien, no algo;
eres un nombre, no un número.
Camina sin cadenas y busca tu identidad
porque siempre serás único.
Piensa que la vida nos une,
caminamos bajo el mismo sol.
Hay algo que aprender:
yo soy tú y tú eres yo.

Oooh

Oooh

Activitat 9.

Els mitjans de comunicació poden ser aliats?

Activitat d'acció, de posicionament i per trencar creences**Format:** construcció de mural**Durada:** 60 min o més**Tipus d'activitat:** recerca d'informació i construcció col·lectiva**Edats:** 14-16 anys**Desplegament de l'activitat:**

Es tracta de construir un mural amb la informació trobada i comentar-lo entre tot el grup. Buscar notícies on es vulnerin els drets humans i altres on es defensin.

És una activitat basada en la creativitat plàstica, però integrant un exercici inicial de recerca i després de denúncia davant el que s'ha descobert a través de notícies i de diferents mitjans i xarxes.

Caldria establir dos moments:

- El primer, la recerca de notícies on es denuncia la vulneració dels drets humans.
- El segon moment, la recerca d'iniciatives on es defensin o promoguin els drets humans.

Activitat de tancament del taller

I com a punt final es planteja la pregunta:

I nosaltres, què podem fer?

Així comencem a reconèixer-nos com a agents de canvi, prenent consciència del potencial transformador que tenim com a persones i col·lectius i donant valor a les petites accions que poden esdevenir l'embrió d'una transformació global.

Claus per analitzar el món: drets humans i pensament crític

Una proposta didàctica per a educadors/es
que acompanyen joves de 12 a 16 anys.